

## תקונא חמשין וקמש

בְּרֵאשִׁית בְּרָא בִּי"ת רֵא"ש, וְאֵינוֹן אָבָא וְאִמָּא, בְּרָא תְרַגּוּם בְּרָא. אֵיהִי עֲמוּדָא דְאִמְצְעִיתָא, וְעֲלִיָּה אֲתָמֵר (בראשית ב' ט) וְנִהָר יוֹצֵא מֵעֵדֶן, אֵית עֵדֶן וְאֵית עֵדֶן, הֲדָא הוּא דְכַתִּיב (תהלים לו ט) וְנִחַל עֵדְנִיָּה תִשְׁקֵם, עֵדְנִיָּה וְדָאִי, דָּא עֵדֶן עֲלָאָה כְּתֵר עֲלָאָה, עֵדֶן דִּלְתַתָּא דָּא י', וְאֵית עֵדֶן דִּלְתַתָּא וְדָא אִמָּא עֲלָאָה דְאֵיהִי ד', אֵיהִי עֵדֶן לְגַבֵּי נִהָר דִּלְתַתָּא מִינָּה, הֲדָא הוּא דְכַתִּיב וְנִהָר יוֹצֵא מֵעֵדֶן לְהִשְׁקוֹת אֶת הַגֶּן.

תָּא חֲזִי כְּמָה נִהָרוֹת אֵינוֹן מִשְׁנַיִן דָּא מִן דָּא, אֵית נִהָר וְאֵית נִהָר, אֵית נִהָר מְנַהֲרָא דְלְעִילָא דְאֲתַקְרִי נִהָרָא דְמִיָּא דְאוּרִיָּתָא, דְאֲתָמֵר בְּהַ (משלי יג יד) תּוֹרַת חָכָם מְקוֹר חַיִּים, וְאֵית נִהָר דְאֲתַקְרִי נִהָר פְּלָגִיו, דְכַמְּה פְּלָגִין עֲמִיקִין תְּלִיין מְנִיָּה, דְאֲתָמֵר בְּהוֹן (שם כא א) פְּלָגֵי מַיִם לֵב מְלֻךְ וְגוֹמֵר, וְאֵית נִהָר דְאֲתַקְרִי נִחַל קְדוּמִים, דְאֲתַמְשֵׁךְ מֵעֲלָאִין, וּמְנִיָּה תְּלִיין שְׂבָעָה נִהָרוֹת, דְאֲתָמֵר בְּהוֹן (תהלים צח ח) נִהָרוֹת יִמְחֲאוּ כַף יְחַד הָרִים יִרְנְנוּ, וְאֵית נִהָר דְאֲתַקְרִי נִהָר דִּינּוֹר מְסֻטְרָא דְשְׂמַאלָא, דְאֲתָמֵר בִּיָּה (דניאל ז ט) נִהָר דִּינּוֹר נִגִּיד וְנִפְק מִן וְגוֹמֵר, וְנִהָר בְּכָל אֲתֵר אֵיהוּ ו', מְסֻטְרָא דְאָבָא וְאִמָּא אֲתַקְרִי נִחַל קְדוּמִים, וּמְסֻטְרָא דְעֵדֶן עֲלָאָה אֲתָמֵר בִּיָּה (תהלים לו ט) וְנִחַל עֵדְנִיָּה תִשְׁקֵם.

וּמְסֻטְרָא דִּימִינָא אֲתַקְרִי נִהָר פְּלָגִיו, וּמְסֻטְרָא דְשְׂמַאלָא אֲתַקְרִי נִהָר דִּינּוֹר, וּמְנִיָּה תְּלִיין שְׂתִין עֲנַפִּין דְנִוְרָא דְאֲתַקְרִיאֵי שְׁשִׁים גְּבוּרִים, וְאֵינוֹן שְׂתִין פּוֹלְסִין דְנִוְרָא דְמַחֲיוּהָ לְמַטְטְרוֹן, וּמְסֻטְרָא דִּימִינָא וְשְׂמַאלָא אֲתָמֵר בְּכָל נִחַלִין דְתְּלִיין מְנִיָּהוּ, נִהָרֵי נִחַלֵי דִבְשׁ וְחַמְאָה, וְנִחַל עֵדְנִיָּה דָּא נִהָר דְנִפְיָק מֵעֵדֶן, דְאֲתָמֵר בִּיָּה (בראשית ב' ט) וְנִהָר יוֹצֵא מֵעֵדֶן, וְהָאִי אֵיהוּ עֵדֶן דְעֵין לֹא רָאָתָה אֱלֹהִים וְכוּ' (ישעיה סד ג), סְתִים וְגִנִּיז, דְאֵיהוּ כְּתֵר עֲלָאָה, וּמִשָּׁם יִפְרֹד וְהָיָה לְאַרְבַּעָה רָאשִׁים (א דְאֵיהוּ ד' אֲתוּון דְשֵׁם בֵּן ד'), אֲלִין יְהו"ה דְאֵינוֹן אָבָא וְאִמָּא בְרָא וּבְרַתָּא. תָּא חֲזִי קְרַקְפְּתָא דָּא אֲל"ף, כְּגוֹנוֹנָא דָּא אַרְבַּע סְטְרִין דִּילִיָּה בְּהוֹן תְּהוּ יְהו"ה הוּא וְשְׁמִיָּה חַד, (דברים ד לה) אֵין עוֹד מְלַבְדוּ בְּלֹא פְרוּד וּבְלֹא שְׂתוּף בְּלָל.

וְעוֹד וְנִהָר דָּא ו', יוֹצֵא מֵעֵדֶן דָּא י', וּמִשָּׁם יִפְרֹד וְהָיָה לְאַרְבַּעָה רָאשִׁים דָּא ד', (אֲלִין אַרְבַּע אֲתוּון). וְעוֹד וְנִהָר יוֹצֵא מֵעֵדֶן דָּא אִמָּא עֲלָאָה דְאֵיהִי א' תְּנַיִנָא, כְּמָה דְאוּקְמוּהוּ מְאָרֵי מִתְנַיִתִין מְאֵי אֲל"ף אֲלִיָּה בִינָה, וְלֹאֵן אֲתַמְשֵׁךְ בְּגוּפָא, וּמִשָּׁם יִפְרֹד וְהָיָה לְאַרְבַּעָה רָאשִׁים אֲלִין תְּרִין דְרוּעִין וְתְרִין שׁוֹקִין, מָאן גֵּן דְאֲתַשְׁקִיָּא מְנִיָּה לְתַתָּא דָּא שְׂכִינְתָא,

דתרין גנין אינון חד לעילא וחד לתתא, הדיא הוא דכתיב (שיר ח יג) הילשבת בגנים  
והא איקמוה.

ואית נהר לתתא דאיהו מטטרוון, דאתפרש לארבע סטרין דאינון מיכא"ל גבריא"ל  
נוריא"ל רפא"ל, שם האחד פישון הוא הסבב את כל ארץ החולה אשר שם הזהב  
(בראשית ב יא), וזהב איהו לצפון, הדיא הוא דכתיב (איוב לו כב) מצפון זהב יאתה, ורזא  
דמלה הולד אל צפון דא גבריא"ל, ולבתר הולד אל דרום (קהלת א ו) ודא גיחון דתמן  
מיכא"ל, הפוכא מלעילא, דאמר קרא עליה הולד אל דרום בקדמיתא, ולבתר סובב  
אל צפון, סובב לתרין סטרין דאינון מזרח ומערב, דאינון תדקל ופרת, דתמן  
אוריא"ל רפא"ל.

פישון לקבל אורייתא דבעל פה, ומתמן פישון, פי שונה הלכות, גיחון גי' גומל  
חסד, ותמן חיוון דאתקריאו חיות הקדש מסטרא דאריה מסטרא דימינא, מסטרא  
דשמאלא נחש, דאתמר ביה (ויקרא יא מב) כל הולד על גחון, לאענשא ביה למאן דאעבר  
על אורייתא דאתיהיבת מימינא, פישון (דף פ"ג ע"ב) תמן שפיפון, לאענשא למאן דאעבר  
על אורייתא דבעל פה, תדקל ח"ד ק"ל, דא חריפא בלישניה וחד מסטרא דימינא,  
ק"ל מסטרא דשמאלא, לאולפא תרוייהו, ח"ד בשנים, וק"ל בשפון, ובגין דא פישון  
פי שונה הלכות, גיחון גיחון תהוא דאתמר ביה (דברים לד ו) ויקבור אותו בגי, תמן  
שריא לסטרא דימינא, פרת כליל פלהו, האי פריה ורביה, עליה אתמר (תהלים סח יד)  
אם תשכבון בין שפתים, אם ודאי למעבד תמן פריה ורביה.

ובאלין ארבעה עאלו לפרדס אלין ארבעה, אלין דעאלו בקליפין חד הציץ ומת, חד  
הציץ ונפגע, וחד אשתמד (נ"א נפק לתרכות רעה), רביעאה דעאל במוחא דאגוזא עאל  
בשלם ונפק בשלם, האי דאתמר ביה הציץ ונפגע, עאל בענג ולא עאל ביה כדקא  
יאות, אתהפד ליה לנגע, ודא נהר היוצא מעדן, דאיהו סימן ענג עידן נהר ג'ן, הקא  
אסור והתר טומאה וטהרה פשר ופסול.

ויקח יהו"ה אלהים את האדם ויניחהו בגן עדן לעבדה ולשמרה (בראשית ב טו), תא  
חזי קודשא בריהו הוא אוליה לאדם אורייתא, הדיא הוא דכתיב (איוב כח כז) אז ראה  
ויספרה הכינה וגם חקרה ויאמר לאדם, ודא איהו ויניחהו בגן עדן, דא גן דאורייתא,  
לעבדה בפקודין דאורייתא דעשה דאיהו זכור דבר, ולשמרה בפקודין דלא תעשה  
דאיהו שמור נוקבא, את האדם דהוה בדיוקנא דאורייתא, דא"ת לרבות אורייתא  
דאתיהיבת לאדם מא' ועד ת', דאתיהיבת מימינא ומשמאלא, דתמן פקודין דעשה

ולא תעשה, פקודין דעשה מימינא לקבל ו"ה זכר"י ודא זכרונות, פקודין דלא תעשה משמאלא לקבל י"ה שמ"י, עמודא דאמצעייתא כליל תרוייהו יהו"ה שמייה, ואיהו קול השופר מסטרא דאימא עלאה דאיהי שופר, תקיעה איהי מסטרא דימינא, ושברים מסטרא דשמאלא, שלשל"ת דאיהי תרועה מסטרא דתרוייהו.

בראשית (בר"א שי"ח) ברא אלהים, האי אלהים אימא עלאה, דרכיבת וסליקת בתרועה (דאיהי ראש השנה הדיא הוא דכתיב (תהלים מזו ו) עלה אלהים בתרועה), דאתמר ביה (במדבר כג כא) לא הביט און ביעקב ולא ראה עמל בישראל יהו"ה אלהיו עמו ותרועת מלך בו, הרי לך דתרועה איהי ביעקב, ואתמר ביה עלה אלהים בתרועה, יהו"ה בקול שופר סליק. תקעו בחדש שופר (תהלים פא ד) דא תקיעה, ודא ירחא דסיהרא אתכסויא, מלכיות מסטרא דמלכות דאיהו זה שמי (שמות ג טו), דתמן קודשא בריך הוא אשתמודע למלך על כל הארץ, ובה איהו המלך הקדוש המלך המשפט מסטרא דשמאלא, מלך על כל הארץ אלהים, ודא לבא לשמאלא מלכות, זכרונות זכור לזכר ודא מוחא לימינא ותמן זכרונות, שופרות דא קנה דאיהו שופר, ומתמן נפיק קול השופר דאיהו עמודא דאמצעייתא, ואיהו יהו"ה, במוחא בלבא בגופא.

ואוקמוהו מארי מתניתין, דלית פוחתין ביה מעשרה מלכיות ומעשרה זכרונות ומעשרה שופרות, דא יו"ד ה"א וא"ו ה"א (נ"א יו"ד ה"י וא"ו ה"י), מלכיות ותמלוך אתה הוא יהו"ה אלהינו, זכרונות אתה זוכר זכרנו לחיים, שופרות תקע בשופר גדול.

ועוד תקעו בחדש שופר בכסה ליום חגנו, מאי בכסה דא שכינתא תתאה, ובה כתבנו לחיים, דאיהי כתיבה מסטרא דימינא ומסטרא דשמאלא, ובגין דאתאחד ביה אדפיר תרין זמנין כתיבה (נ"א דאיהו יד עלאה יד תתאה), (נ"א אפא תתאה מסטרא דשמאלא איהי) בכסה בההוא דאתמר ביה בפנוסה ממוך אל תחקור, כתבנו לחיים איהו בקרא דא (שמות לב) ותלחות מעשה אלהים הם המכתב ומכתב אלהים הוא חרות על הלחות (שמות לב טז), מאי חרות דא ה', דאתמר בה (ויקרא כה י) וקראתם דרור בארץ, דרור איהי חרות, ו"ה לחות"ת אינון ו"ה ברא וברתא, ואינון מעשה אלהים דאיהי אימא עלאה, מעשה איהו בתרין ידן דתמן עשייה, ומכתב אלהים בתרין ידן (ד"ט ט"ז ע"א) דתמן כתיבה, ואיהי חרות על הלחות, יד פותבת ויד חותמת, ואיהי חד יד הגדולה דאתמר בה (שמות יד לא) וירא ישראל את היד הגדולה, ותניינא יד החזקה הדיא הוא דכתיב (דברים ד לד) וביר חזקה וכו', ורזא דמלה יהו"ה אלהינו יהו"ה י"ד הגדולה.

כוז"ו במוכס"ז כוז"ו י"ד החזקה, ואינון, יד עלאה מסטרא דימינא, יד תתאה מסטרא דשמאלא, וכלא כ"ח פרקין, דאתמר בהון (במדבר יד יז) ועתה יגדל נא פח אדנ"י, ודא פח מעשיו הגיד לעמו (תהלים קיא ו), פח מעשה בראשית.

ועוד אית י"ד דאתקרי יד רמה, ודא יהו"ה יו"ד ה"א וא"ו ה"א, ואית יד תניינא לקבלה ודא אהי"ה אל"ף ה"א יו"ד ה"א, ודא כ"ח, בזמנא דחאבו ישראל אסתלק האי פח מנייהו ואתמר בהון (איכה א ו) וילכו בלא כח לפני רודף.

ובמלאכים כתב"אל ממנא על הכתיבה, חתמי"אל על החתימה, כתבי"אל פת"ב אל"י, אל"י איהו א"ם בחושפון, זה אלי ואנוהו (שמות טו ב), פתב כ' פתר ת' תורה ב' ברכה, וכלא אימא עלאה, איהי פתר בראש כל צדיק, ואיהי תורת יהו"ה תמימה (תהלים יט ח), ואיהי ברפת יהו"ה היא תעשיר (משלי י כב), חתמי"אל מסטרא דחכמה, ותרוייהו חיים, חכמה דכתיב (קהלת ז יב) החכמה תחיה בעליה, אימא עלאה עין חיים היא למחזיקים בה (משלי ג יח), ותרוייהו לימינא ושמאלא.

תלת אצבעין מתיחדין בקולמוס לפתיבה, ועלייהו אמר בן זומא, אין בין מים העליונים למים התחתונים, אלא כשלת אצבעות, ותריין אצבעאן אינון דסמכין לון, ואינון פתרי גלימי דסחיפי אהדדי, רזי"אל איהו אוריאל, ועליה אתמר (שמות ג טו) וזה זכר"י עם ו"ה רמ"ח, ודא רזיאל, שמי עם י"ה שס"ה שמועאל מ'טטרו"ן יהוא"ל ראשי תיבין שמי, חסדיאל מסטרא דחסד, גבריאל מסטרא דגבורה, אוריאל מסטרא דעמודא דאמצעיתא, בכל סטרא אלי איהו מסטרא דאם, ואינון אל"י א' פתר י' חכמה ה' אימא עלאה, דאיהי מגדל עוז שם יהו"ה (משלי יח י).

ועוד אמר ההוא סבא רבי רבי, והמכתב מכתב אלהי"ם הוא (שמות לב טז), תריין ידיו פותבות מימינא ומשמאלא, אכל חרות על הלוחות עמודא דאמצעיתא, (נ"א בן י"ה איהו ודא), פמה מלאכיא ספריא אית לעילא דכתבין זכרון דישראל, וכמה מלאכיא דחותמא דמלכא בידיהון דחתמין זכרון דישראל, וכמה מלאכיא אינון שקלין קלין וחתמין דאורייתא, הדא הוא דכתיב (ישעיה לג יח) איה סופר איה שוקל, וכד איהו חתים בטבעת המלך דאיהו ו' (נ"א י) אין להשיב, חותם איהו ו' חותם אמת, יד פותב ויד חותם ה' תתאה פותב ה' עלאה חותם, דאינון ה' אצבעאן דיד מינא וה' אצבעאן דיד שמאלא, ה' תתאה פותב באת ו' דאיהו קולמוס, קנה דדרועא ה' עלאה חותם באת י' דאיהו פח תיד.

ש"ם הדור"ש איהו צדיק, עליה אתמר (ישעיה נד) יהו"ה אלהי"ם נתן לי לשון למודים, ודא (ז) יו"ד זעירא, לדעת לעות את יעף דבר (שם), אינון ה"ה, דבהון ועוף יעופף על הארץ (בראשית א כ), ונקודה דשם הכותב, והמכתב מכתב אלהי"ם הוא דא יהוהו, ש"ם הדור"ש, יהו"ה אלהי"ם נתן לי לשון למודים, לדעת לעות את יעף דבר ודא יהוה, ידיעת קודשא בריך הוא בשכינתיה, בהאי נקודה יתהלל המתהלל השפל וידוע (ירמיה ט כג), ודא יהוה.

כל אליו נקודין צריד לנקדא לון מקראין דאורייתא, כמה דאינון פתיבין בארח קשוט, וכל הוי"ה אית לה משמשא דרכיב עליה, ואיהי מרפכה ליה, וההיא הוי"ה אית לה מנהיגא דשליט עליה, כגון דכורא על נוקבא, ולית רשו לנוקבא ולא לשלוחא דילה למעבד מדעם בלא רשות בעלה, דכל מאן דמקבל (דף ט"ז ע"ב) איהי נוקבא, מאתר דאיהו מקבל, ורזא דמלה (קהלת ה ז) פי גבוה מעל גבוה שומר, וכגוונא דא שליחא לעילא מטטרו"ן, וכמה ממנן דתחות ידיה דאינון שליחן דשכינתא, ושכינתא איהי נוקבא, לית לה רשו לאזלא לשום אתר בלא רשו בעלה, ורזא דמלה ויקחו לי תרומה (שמות כה ב), אם אתון בעיתון דשריא שכינתי ביניכון, ויקחו לי נסיבו מני רשו בקדמייתא לאתגליא.

## תקונא חמשין ושתא

בראשית ברא אלהי"ם, אלהי"ם הא אוקמוה תמן דחילו מסטרא דאת ה' (נ"א ה"), דאיהי לשמאלא, דאף על גב דאת י' איהו רחמי, באתר דשלטא ה' עלה נוקבא אתקריאת, כגוונא דא ה", ורזא דא אתגלייא (בי"ה ה"א וא"ו ה"א) יו"ד ה"י וא"ו ה"י (ס"א ביו"ד ה"א וא"ו ה"א) דלית ברין בלא דבר ונוקבא, דתרין שותפין אינון בכרא וברתא, אפא ואימא, חד יחיב טפה דכורא וחד נוקבא, וכד שליט דכורא על נוקבא איהו דבר, וכד שליט נוקבא על דכורא איהו נוקבא, והא אוקמוהו ברזא דאשה פי תזריע וילדה זכר (ויקרא יב ב).

ורזא עלאה הבא, לזמנין אדריקו תרין טפין, לזמנין תלת, לזמנין ארבע, לזמנין ה', לזמנין ו', לזמנין ז', ודא רזא דסליקו למטה תרין ונחתו שבעה, תרין טפין אינון לזמנין צר"י ולזמנין שב"א, תלת לזמנין אינון סגו"ל ולזמנין שור"ק, לזמנין שבע כגוונא דא ז' מן זרע, ותלת טפין צריכין נטירו מן כב"ד טחו"ל מר"ה, דאתמר בהון (בראשית ב טז) ויצו יהו"ה אלהי"ם על האדם, ואוקמוהו לית צו אלא עבודה זרה, ודא כבה, דאתמר

בה פל הכועס פאלו עובד עבודה זרה, ובגין דא לא צריק לארקא טפין אלא ברחימו, ולא בכעסא ובקטטה, וכד זריק בר נש אלין תלת טפין ברחימו אתקריאו סגולת"א, ורזא דמלה זרק"א מק"י שופר הולך סגולת"א.

על האדם דא שפיכות דמים, הדא הוא דכתיב (שם טו) באדם דמו ישפה, דא אתערותא דטפה דנוקבא דאיהי מליחה סומקא, ואי איהי סגול"ל נקודה לתתא איהי נוקבא, נקודה דלעילא דכר, וכד זריק לה במר"ה דאיהי גיהנם קטילת (לה).

לאמר (בראשית ב טז) דא גלוי עריות, ודא טחול, מאן דזריק טפה פאתתיה בעציבו ובקטטה, אתגליאת ביה עריותא, ובגין דא ערות אביה וערות אמיה לא תגלה (ויקרא יח ז), איהי טחול לילית, מרה אוכמא ערוה דכלא (נ"א דבלה).

אמר רבי אלעזר, אבא, שעורא דעריות אינון באתר ידיע או לא, אמר ליה ברי, יהו"ה איהו י" אב ה' אם ו' בן ה' בת, ה"ה אינון אנשה ובתה פלה וחמותה, פפום ענפין דאילנא הכי אתקריאו, ענפין דאילנא מתפרשין לעילא באילנא, פמה דאוקמוהו ופניהם וכנפיהם פרודות מלמעלה, ועליהן אתמר (דברים כג א) ולא יגלה פנה אביו, ואינון מתיחדין לתתא.

פגון לולב דאיהו אגודה חדא לתתא בכל אלין מינין דהדרם וערבה, דאינון תלת הדסין, ותריין ערבות, ואיהו בפרודא לעילא, דענפין מתפרדין לימינא ושמאלא, ובגין דא נפרעו עליו פסול, נפרדו עליו פשר, והאי פריץ איהו פרוץ בערוה דאיהו בין ענפא וענפא, ובגין דא אתמר תמן (ויקרא יח ז) לא תקרבו לגלות ערוה, לאו צריק לקרבה אתוון דאינון יהו"ה באתר (דף ז ע"א) דערוה, ורזא דערוה אתרמיז בתריין (בתרי) אתוון ע"ר ו"ה ע"ר ר"ע בעיני יהו"ה (בראשית לח ז), ואלין ענפין (לא) אתפרשו דיהא ערוה בינייהו, לאו איהו אלא בר מאתריה דקודשא בריה הוא דאיהו אדנ"י, הדא הוא דכתיב (תהלים ה ה) לא יגורך רע, דבספירן תשפח אב ואם וכן פחדא, פבינ"ה פון י"ה, ולית תמן ערוה, ותשפח לון לתתא אה ואחות תרווייהו ביחודא, אה איהו עמודא דאמצעיתא ד' אחות דיליה, ותרווייהו אינון חד בלא פרודא, אף על גב דצדיק איהו יחודא דכלהו.

אדהכי הא אליהו קא אזדמן ליה לרבי שמעון, ואמר ליה רבי רבי, שעורא דערין הכי איהו ודאי, בכל ספירן לית יחודא חד בחברתה פגוונא דדכר ונוקבא אלא בצדיק, דיחודא דתרווייהו לאו איהו בכל אברין דלהון אלא פברית מילה, בשאר אברין

קורבא דאחנה אית תמן ולא ד'יחודא, ודא איהו רזא דאילנא דענפוי מתפרשין לעילא בכל סטרא, ורזא דמלה ותשב באיתן קשתו ויפוזו זרועי ידיו (בראשית מט כד), אבל לתתא פלהו אגודה אחת יחודא חדא, ובגין דא לתתא בצדיק צריד לקרבא אתון דיהו"ה עם שכינתיה, דאיהי קורבא דילה קרבן ליהו"ה.

והכי שכינתא עלאה עם חכמה צריד לקרבא לון בצדיק, וכל ענפין תמן מתיחדין ומתקשרין ומשלבין, ומקבלין דא מן דא, וכלא על ידא דצדיק, ובלא צדיק לית קורבא ד'יחודא, אלא אחנה, ובגין דא חסד תמן אתקרי ו' אח זה' אחות. מסטרא דימינא, ובהאי אתר אתמר (ויקרא כ"ז) ואיש אשר יקח את אחותו בת אביו או בת אמו וגומר חסד הוא, ועם כל דא דחסד הוא ונכרתו לעיני בני עמם, מאן דמחבר אתון באתר דפרודא פאלו אפריש בינייהו, ובגין דא ונכרתו מדה לקבל מדה.

והכי י"ה בימינא אינון באחנה, ולית יחודא אלא על ידי דצדיק, ובגין דא בהאי אתר לא תקרבו לגלות ערוה (שם יח"ו), והכי בשוקא ימינא ושמאלא תמן אלהים אחרים, ולא צריד לקרבא תמן אתון, בזמנא דאלהים אחרים תמן דאינון מסטרא דעבודה זרה, ורזא דמלה ויקריבו לפני יהו"ה איש זרה (שם י א).

וכל אינון עריין אינון סמא"ל ונחש, דתבעין למעבד דינין ומגלין לון קדם יהו"ה, ובגין דא אתקריאו עריות, ודא איהו רזא וסוד אחר אל תגל (משלי כה ט), דדא גרים גלות ואתגלי בין עממיא, מאן דגלי עריתיה תמן הכי איהו אתגלי בין עריין דאינון אלהים אחרים, ומאן דמכסי עלייהו הכי איהו אתפסי בינייהו, ובגין דא ולא יגלה כנה אביו, דא שכינתא דגלת בין עממיא בגין חובא דא, במה דאת אמר (ישעיה נ א) ובפשעיקם שלחה אפכם.

וארבע זמנין גלת שכינתא בגלותא, בגין דאעילו ערוה בין ארבע אתון, ואף על גב דאתמר כל אלין עריין בספירן ובשמא דיהו"ה, לאו באתריה דלעילא, אלא פד שכינתא גלת, כל ספירן נחתו עמה, ולית פרודא בה ובין עשר ספירן, וכד נחתו אתלבשו בשית יומין דחול שית ענפין, חסד ביומא קדמאה, גבורה ביומא תניינא, עמונדא דאמצעיתא ביומא תליתאה, תלת ספירן תניינין בתלת יומין אחרנין, דאינון רביעאה חמשאה ושתיאה.

ועשר אמירן דא י' אפא, חמש אור דא ה' אימא, שית זמנין טוב ו' דאית בשית יומי דחול, ה' דהששי ה' דיהו"ה, רא"ש דפראשית דא כתר רישא דכל רישין.

ואמאי אית פרוודא, בגין דלית צדיק אות ברית תמן, ורזא דמלה אין אדם צדיק בארץ דאיהו אות ברית תמן, ובשבת דאיהו יומא שבועאה תמן קריבו ויחודא דשמא דיהו"ה וכל ספירן, ובגין דא תלמידי חכמים זווגיהו מלילי שבת לילי שבת, האי עריין אינון ודאי לתתא, אבל לעילא (ד' ז' ע"ב) אתמר (תהלים ה ה) לא יגורף רע, וצדיק דקריב לאתתיה ביומין דחולא, תהוא בן דעביד עליה אתמר צדיק ורע לו, דגרים דאתעביד קדש חול דאיהו יום השביעי, ובההוא זמנא איהו רזא דצדיק ורע לו רשע וטוב לו, אבל לעילא לית ערוה וקצוץ ופרוד ופרוץ, ובגין דא לעילא (לית לך לידמה ליוצרה, דתמא הכי דלעילא) אית יחודא באח ואחות ובבן ובבת באם עם בן, אם בן לית לך לידמה ליוצרה, דאנת הוית גרים דלא תהא בדיוקנא דיליה לעילא, כמה דאת אמר (ישעיה נט ב) פי אם עונותיכם היו מבדילים ביניכם לבין אלהיכם.

ותא חזי בשעתא דבעא קודשא בריה הוא למברי אדם, הכי הוה בעי למעבד ליה בגוונא דדיוקנא דיליה, בלא ערוה ובלא פרוץ ופירוה, כמה דאת אמר (בראשית א כו) נעשה אדם בצלמנו כדמותנו, למחוי כל ספירן פלילן ביה, בלא פרווד וקצוץ, ולא תיחדא בן עם בת דאינון אחים, דעליהו אתמר אחים תאומים, הדא הוא דכתיב (שמות כו כד) ויהיו תאמם מלמטה ויחדיו יהיו תמים על ראשו, באן אתר, אל הטבעת (שם), דא טבעת דאות ברית מילה, דאיהו שיעור לכל עריין לתתא, ושעור דייחודא לעילא, ולעילא אתמר ביה (בראשית ג כב) ולקח גם מעץ החיים ואכל וחי לעולם, אבל לתתא אתמר ביה ומעץ הדעת טוב ורע לא תאכל ממנו, לא תערב בייחודא טוב עם רע, ואם לאו (שם ב יז) מות תמות, אתמר הכא מות תמות ואתמר בשבת (שמות לא יד) מחלליה מות יומת.

ואדם ודאי אתעביד בדיוקנא דלעילא, ועבד תמן פרוודא, ואתפריש מתמן, אמר ליה רבי אלעזר אבא איה אתעביד בדיוקנא דלעילא, דהא שמענא כמה דעות תמן, אמר ליה ברי, כד אתעביד, בלהו ספירן אתפלילו בדיוקנא דנשמתייה, ונשמתייה הוה מרפכה לון בגוונא דנשמתייה, דעלה אתמר (בראשית א כז) ויברא אלהים את האדם בצלמו, בגוונא דעשר ספירות בלימה, ובלהו גוונין דנשמתיין הוו נהרין בגשמתייה, והוו נהרין על אנפוי, ומגיה הוו מזדעזעין עלאין ותתאין, והוו סגדין ליה בגין אלין נהרין דהוו נהרין ביה, בגוונא דאדם דלעילא דהוו סגדין ליה, הכי הוו סגדין לאדם דלתתא, עד דהוה אמר איהו בואו נשתחוו ונברכה נברכה לפני יהו"ה עושנו (תהלים צה ו), ובההוא זמנא הוה איהו שליט על כל המוני עילא ותתא.



גִּוּן אוֹכְמֵ דְעֵינָא וְשַׁעְרוֹי אוֹכְמֵין וְכָל גִּוּוּנֵין אוֹכְמֵין שְׁפִירִין, אֲתִיְהִיבֵן בֵּיהּ מִסְטָרָא דְאִימָא, חוּורוּ דְעֵינָא וְחוּורוּ דְאֲנָפִין וְחוּורוּ דְמוֹחָא וְחוּורוּ דְגַרְמִין, אֲתִיְהִיבֵת בֵּיהּ מִסְטָרָא דְאָבָא, דְהָכִי אוֹקְמוּהוּ מְאִירֵי מִתְנִיתִין, דְלוֹבֵן שְׁבַעֲיָן וְמוֹחָא וְעַצְמוֹת אֲתִיְהִיבוּ מְאִבָּא, וְאוֹכְמוּ דְעֵינָא וְשַׁעְרָא אֲתִיְהִיבוּ מְאִימָא, וְחוּורוּ וְאוֹכְמוּ תְרוּוִיְהוּ אֲשַׁתְּפַחוּ מִכְתָּרָא עֲלָאָה, אוֹכְמוּ מְלַבֵּר וְחוּורוּ מְלַגּוּ, וְעֲלִיָּה אֲתַמַּר (איוב לז כא) וְעַתָּה לֹא רָאוּ אוֹר בְּהִיר הוּא בְּשַׁחֲקִים, וְכַתּוּב אַחַר אוֹמֵר (תהלים יח יב) יִשֶׁת חֲשֵׁךְ סִתְרוּ.

וְהָא אוֹקְמוּהוּ חֲבָרְיָא, אוֹכְמוּ נוֹקְבָא לְחוּורוּ, וְאוֹרִייתָא מִתְּפִן אִיהִי חוּורוּ מְלַגּוּ אוֹכְמוּ מְלַבֵּר, וְלֵעִילָא אָבָא וְאִימָא אָמְרוּ עַל עֲמוּדָא דְאֲמַצְעִיתָא וְשְׂכִינְתִיהָ נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצִלְמֵנוּ בְּדְמוּתֵנוּ (בראשית א כו), עֲמוּדָא דְאֲמַצְעִיתָא בְּחוּורוּ, וְשְׂכִינְתָא בְּאוֹכְמוּ, הֵדָא הוּא דְכַתִּיב (שיר א ה) שְׁחֹרָה אֲנִי וְנָאוּהָ, וְתָא חֲזִי אִימָא עֲלָאָה הֲוֹת אוֹכְמָא קָדָם הַהוּא נְהוּרָא דְלַגּוּ מִינָהּ, אֲבָל כַּד נְחֵתָא לְתַתָּא אֲתַחֲזִית גִּוּוּנָא בְּחַמְשׁ סְפִירָן, דְאִינוּן ה' עֲנָפִין דְאִילָנָא, דְרוּעָא יְמִינָא וְשְׂמָאלָא וְגוּף וְתֵרִין שׁוֹקִין, צְדִיק נְטִיל כָּל גִּוּוּנֵין, הֵדָא הוּא דְכַתִּיב (בראשית ט טז) וְרֵאִיתִיָּה לְזָכוֹר בְּרִית עוֹלָם, וְרֵאִיתִיָּה בְּגִוּוּנֵין נְהִירִין, וְהָכִי שְׂכִינְתָא תַתָּאָה אֲתַחֲזִית בְּחַמְשׁ גִּוּוּנֵין מִתַּתָּא לְעִילָא, וְאֵלִין גִּוּוּנֵין דְשִׁית סְפִירָן, וְעֲלִיָּהוּ אֲתַמַּר (שמות כה ד) וְתַכְלֵת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי (דף צא ע"א) וְשֵׁשׁ וְעִזִּים, וְכִמְהָ דְאֲתַפְלִילָן כָּל גִּוּוּנֵין מֵעִילָא לְתַתָּא בְּצְדִיק, הָכִי אֲתַפְלִילָן כָּל גִּוּוּנֵין מִתַּתָּא לְעִילָא בְּעֲמוּדָא דְאֲמַצְעִיתָא.

תָּא חֲזִי אַרְבַּע עֲנָפִין רַבְרַבִּין הֲוֹן בְּאִילָנָא, וְאִינוּן הֲוֹן תֵּרִין דְרוּעִין וְתֵרִין שׁוֹקִין, וְכִלְהוּ בְּשַׁעְרָא דְאֵת ו' עֲלָאָה, וְכָכֵל אִמָּה ה' עֲנָפִין זְעִירִין דְאִינוּן זֵרֵת, דְאֲתַמַּר בֵּיהּ (ישעיה מ ב) וְשָׁמַיִם בְּזֵרֵת תַּכּוֹן, וְאִינוּן שַׁעְרָא דְה', וְעַל ה' עֲנָפִין הֲוָה י' דְאִיהוּ כַּף הֵדָה וְדָא אִיבָא דְאִילָנָא, וְכִמְהָ שְׂרֵטוּטִין מְרַקְמָן בְּכַף דֵּדָה, דְאִינוּן גִּוּוּנֵין שְׁפִירִין דְאִיבָא, דְבַהוּן אֲתַפְתַּחַת שׁוֹשְׁנָה דְאֲתַעֲבִידַת מִינָהּ אִיבָא, וְאִינוּן כְּפַתּוֹר וְפֶרֶה, לְשֵׁשֶׁת הַקְּנִים הַיּוֹצֵאִים מִן הַמְּנֹרָה (שמות כה לג), וְאֵלִין תַּלְתָּ גַרְמִין בְּדְרוּעָא יְמִינָא, וְתַלְתָּ בְּדְרוּעָא שְׂמָאלָא, מְנַרְתָּא גּוּפָא דְאֲמַצְעִיתָא.

בְּרִי כָכֵל אֵלִין תְּקוּנֵין בְּרָא לְאָדָם וּבֵת זוּגִיָּה, (יא) וְאִיהוּ עֶבֶד פְּרוּדָא לְעִילָא בֵּין קוּדְשָׁא בְּרִיָּה הוּא וְשְׂכִינְתִיהָ, דְגַרְמִים לְסַלְקָא שְׂכִינְתָא מִקוּדְשָׁא בְּרִיָּה הוּא, הָכִי קוּדְשָׁא בְּרִיָּה הוּא סְלִיק מִינָהּ בֵּת זוּגִיָּה, וְאֲסַתְלַק קוּדְשָׁא בְּרִיָּה הוּא מִינָהּ, דְבַאֲתַר דְלֹא שְׂרִיא שְׂכִינְתָא תַמּוֹן, קוּדְשָׁא בְּרִיָּה הוּא לֹא שְׂרִיא תַמּוֹן, וּמְנַלָן דְאֲסַתְלִיק בֵּת זוּגִיָּה מִינָהּ, כְּמָה דְאֵת אָמַר (בראשית ב יח) וַיֹּאמֶר יְהוָה לֹא טוֹב הִיּוֹת הָאָדָם לְבַדּוֹ, וְדָא גַרְמִים לִיעֲקֹב

דאתמר ביה (שם לב כה) וינתר יעקב לברדו, ובההוא זמנא נצח ליה סמא"ל, ויגע בכף יריכו (שם כו), באן אתר פרח בגיד הנשה, דפרח י' מגיד הנשה דאיהי י' דיעקב, ואשתאר איהו עקב, דאיהו דש בעקב, ודא רזא וידו אוהזת בעקב עשו (שם כה כו) (דאיהו דש בעקב בגלותא ובעולא דמלכותא דשבועין אומין דהוא לזנב ולא לראש).

כמה דגרים אדם דשכינתא אתפרשת מקודשא בריה הוא, כמה דאת אמר (ישעיה ג א) ובפשעיהם שלחה אפכם, ואשתאר קודשא בריה הוא יחידאי בלא מטרוניתא, הדא הוא דכתיב (ישעיה נז א) הצדיק אבד, מאי אבד, אבד למטרוניתא, ובגין דא לא טוב היות אדם לברדו (בראשית ב יח) אעשה לו עזר פנגדו (שם), דא אחרא, דלית איהי בת זוגיה, מסטרא דעין הדעת טוב ורע, באסור והיתר טומאה וטהרה פשר ופסול דם טהור ודם נדה, ובגין דא אוקמוהו זכה נעשה לו עזר, לא זכה פנגדו, דאסתלק מניה אתתא דאיהי עין החיים, דאתמר ביה (משלי ג יח) עין חיים היא למחזיקים בה, ראה חיים עם אשה אשר אהבת (קהלת ט ט), דעלה אתמר (בראשית ג כב) ולקח גם מעין החיים ואכל וחי לעולם, דאיהו הוה חרות על הלוחות, חירו ממלאך המות, חירו משעבוד מלכות, חירו מפל מרעין בישין, מעניותא וטפשותא וצערא ודוחקא וכפנא, ועלה אתמר (דברים ח ט) ארץ אשר לא במספנות תאכל בה לחם וכו'.

אסתלק מיניה, ואתיהב ליה אחרא מסטרא דסיתרא, דאתמר ביה (קהלת ג ב) עת ללדת ועת למות וכו', דאיהי פלגו דילה חיים עותרא, ופלגו דילה מות עניותא, פגוונא דלבא דאתמר ביה (שם יב) לב חכם לימינו ולב פסיל לשמאלו, תריז בשותפנו, ובגין דא אם זכה עזר במלויא דסיתרא, ואם לא זכה פנגדו בחסרונה דסיתרא.

עריזת מסטרא די"ה, ע"ר י"ה תעזר קשתה (חבקוק ג ט), עריזת מסטרא דו"ה לא תקרבו לגלות ע"ר ו"ה (ויקרא יח ו), ודא לילי"ת דאיהי ערות אשה ובתה (שם יז), דאינון ה"ה, ערות פלתה (שם טו) דא י' זעירא דאדנ"י, דאיהי פלה האמורה בשיר השירים. תא חזי שכינתא תתאה אתקריאת בתה מסטרא דאימא עלאה, פלה מסטרא דכ"ל פ"ל ה', אחות מסטרא דעמודא דאמצעיתא, שאר בשרו (שם ו) מסטרא דההוא דאתמר ביה (בראשית ו ג) בשגם הוא בשר, מסטרא דדרגיה. (דף צא ע"ב).